

Maria ten hemelopneming zondag 14 aug. 2022.

Genade, vrede en liefde voor U allen in de naam van de Vader, Zoon en heilige Geest.

Welkom U allen op deze zeer warme zondag. Ik had vandaag de keuze tussen de lezingen van de 20e zondag of de lezingen die behoren bij het feest van morgen, 15 aug, Maria Hemelvaart of beter gezegd Maria ten hemelopneming. Ik heb gekozen voor het laatste. Want het lijkt me goed dat zeker één keer per jaar de betekenis van Maria voor ons geloof onze aandacht heeft. We vieren de voltooiing van het leven van Maria, haar leven in geloof.

We vinden van het sterven van Maria geen spoor in de bijbel. Het feest is al vroeg in het christendom ontstaan uit volksdevoties. Eerst in de oosterse orthodoxe kerk en later in de 7e eeuw door Rome overgenomen.

Vanuit de orthodoxe kerk is vooral bekend de iconen afbeelding van Maria op haar sterfbed, gelegen omringd door de bezorgde leerlingen van Jezus. Op de achtergrond van de afbeelding staat Christus, die de ziel van Maria opneemt ten hemel. Vandaar de naam Maria ten hemelopneming.

De Maria verering heeft in de geschiedenis van het christendom altijd een belangrijke plaats ingenomen.

Het beeld van Maria zoals velen van ons dat kennen vanuit ons katholieke verleden roept vaak associaties op met een wat wereldvreemde zoetsappige vroomheid, waar vooral jongere mensen weinig voeling mee hebben. Maria als moeder binnen de muren van haar gezin. Vooral haar deemoed, zuiverheid, gehoorzaamheid, dienstbaarheid en toewijding, werden sterk beklemtoond en de kerk heeft

hiermee Maria ten onrechte te zeer en te lang in de wat conservatieve hoek geplaatst, met als gevolg te weinig waardering voor de inbreng van vrouwen in de kerk, die nog altijd teveel gedomineerd wordt door mannen. De kerk is hiermee bepaald geen rolmodel voor de hedendaagse vrouw, terwijl het werk in de kerk tegenwoordig steeds meer steunt op vrouwen. Dat is hier bij ons ook zo. Wat kunnen we leren van het geloof van Maria dat ons is overgeleverd? Kunnen de lezingen van vandaag opnieuw verrassend zijn, als we ze overwegen?

Keren we eest een ogenblik in onszelf.....Keren we ons tot God en .bidden en zingen we om ontferming

Gebed.

Laat ons bidden

wij komen hier samen onder U tegenwoordigheid en herdenken het leven van Maria, de moeder van Jezus, uw Zoon. Wij bidden U: leg in ons Uw kracht en volhardend geloof, zoals dat was in het leven van Maria, opdat wij mild en vastberaden Uw woord ontvangen, het bewaren en ervan getuigen door Christus onze Heer. Amen

Overweging.

Er zijn weinig woorden van Maria aan ons overgeleverd. We leren Maria vanuit de bijbel allereerst kennen door haar houding, haar aanwezigheid, haar daden. We zien haar zorgen voor haar pas geboren kind. We zien haar met Jozef en hun kind op de vlucht naar Egypte; ook toen al een wereld vol strijd, geweld en tegenstellingen. We horen hoe zij met Jozef zocht naar hun kind toen ze hem kwijt waren, en hem terugvonden in de tempel te midden van de schriftgeleerden en hoe ze op het eind van zijn

leven daar stond onder het kruis van haar zoon.

Van de enkele woorden die we van Maria kennen zijn de woorden als "Zie de dienstmaagd des Heren, mij geschiedde naar Uw woord", wel de meest bekenden.

Woorden die de kerk door vele eeuwen heen heeft geïnterpreteerd om haar eenvoud, gehoorzaamheid, haar vooral zwijgende aanwezigheid, haar altijd op de achtergrond blijven, te beklemtonen.

Toch als we de lezingen van vandaag wat beter op ons laten inwerken is het maar de vraag of dat juist is. Er is in beide lezingen eerder sprake van een meer strijdbare vrouw die in de beproevingen van haar leven altijd stand wist te houden.

De eerste lezing: bij het eerste gehoor toch altijd weer een vreemd en moeilijk te vatten verhaal. Johannes beschrijft in een soort visioen hoe een vrouw- bekleed met zon en maan onder haar voeten en op haar hoofd een kroon met twaalf sterren- op het punt staat haar kind te baren. Een vuurode draak wil het kind van de vrouw, zodra het gebaard is, terstond verslinden, maar dan keert 't verhaal zich en komt God te hulp. Haar kind wordt gered en zal later zelf Redder worden. Een verhaal vol geweld, strijd en gevaar, maar ook bescherming en redding.

Het beeld van deze vrouw wordt later op het leven van Maria toegepast ; Maria bracht Gods Zoon voort, Joshua, wat betekent 'God zal redden'. Maria die in de stormen van haar leven met haar zoon, toch altijd overeind bleef in volhardend vertrouwen op de nabijheid van God

Volhardend vertrouwen; zo wordt het geloof van Maria hier gekenmerkt. Wij kennen het belang hiervan ook wel, als we zelf met tegenvallers te maken krijgen, als we

deuken oplopen in eigen leven of in het leven van een van onze meest dierbaren. We zoeken dan naar helderheid in de chaos van ons eigen hart en hoofd. Als ons leven onverwachte wendingen aanneemt moeten we daarmee leren omgaan en leven. Die eigen situaties zijn meestal, denk ik, niet zo heftig als dit verhaal uit de openbaring doet suggereren, maar ook kleinere zaken kunnen het ons een tijdlang erg moeilijk maken.

In het evangelie van Lucas horen we de bekende woorden uit het Magnificat. Een dank en lofzang van Maria die Lucas haar in de mond geeft. Hierbij worden ook woorden van een profeet uit het oude testament aangehaald. Lucas schildert Maria hiermee als een vrouw die onwankelbaar geloofde in de mogelijkheid van een hemel op aarde. Een wereld van vrede, gerechtigheid, liefde en menselijkheid. Een mogelijkheid die ook alleen met veel strijd en volharding gepaard zal gaan. Maria neemt het hier op voor de meest vertrapte mensen op aarde, voor alle mensen die gebukt gaan onder verdriet, onrecht en dwang, voor diegenen die altijd aan het kortste eind trekken. Maria is in dit protestlied, zoals het Magnificat ook wel een genoemd wordt, de advocaat van de armen en ze vertolkt hun hoop op een betere toekomst.

Het blijft opvallend dat Maria door alle eeuwen heen mensen heeft weten te inspireren en dat is ook nu nog zo. Kerkelijke mensen maar ook veel mensen die allang van de kerk vervreemd zijn. In welke kerk je ook komt er branden bij het beeld van Maria meestal kaarsjes. "Sta ons bij in alle nood", zo bidden al die kaarsjes in onze naam. Mensen delen bij Maria hun zorgen, spreken hun dankbaarheid uit, of laten soms hun tranen stromen.

Mensen vinden bij Maria troost, kracht en vooral herkenning. Maria heeft, denk ik, ook lang niet altijd kunnen begrijpen wat haar met haar zoon overkwam, maar ze sloot zich niet af, ze bleef open en vertrouwen dat God haar zoon niet zou laten vallen.

Hebben wij ook niet altijd weer opnieuw behoefte aan mensen die open blijven, voor het onverwachte, voor altijd weer nieuwe kansen, voor het wonder, voor het geheim in het leven, mensen die durven zien en begrijpen dat ons leven meer is dan we kunnen bevatten? Mensen die voorbij zien aan jagen en jakkeren die ons de ogen openen voor de andere kant dan het economische en maatschappelijk denken? Vertolkt Maria bij ons toch niet vooral dit levensgevoel, waardoor zij blijft aanspreken, voor ieder die daar gevoelig voor is?

Tenslotte, de paus heeft vorig jaar in een oproep tot heel de kerk laten weten dat er veel moet veranderen en vernieuwd moet worden om de kerk weer bij de tijd te brengen.

In een synodaal denkproces roept hij daarom alle katholieken in alle landen en bisdommen op, te komen tot een gezamenlijk gesprek en inbreng hierover. Welke verbeteringen en veranderingen zouden volgens U voor de kerk wenselijk zijn, is zijn vraag aan ons allen. De binnengekomen adviezen zijn uitgangspunt voor de bisschoppen synode in oktober 2023. (Jan Zuiker heeft daarover zijn verhaal, zijn hoop op vernieuwing uitvoerig beschreven in het parochieblad).

In Nederland zijn het vooral de katholieke vrouwen die op die vraag hebben gereageerd in een gezamenlijk schrijven

onder de naam: "Zij (de vrouw) heeft een verhaal", waarvan eind mei de resultaten zijn gepresenteerd en aan Mgr. de Korte zijn overgedragen. Aan dit schrijven ligt een uitvoerige enquête ten grondslag die door ruim 2200 vrouwen is ingevuld. Vrouwen die voor het grootste deel zeer actief zijn in de kerk. Liefst 96 procent van die vrouwen willen verbeteringen en veranderingen. Ze zijn positiever over het vrouw zijn in Nederland dan het vrouw zijn binnen de katholieke kerk.

Ze vragen vooral aan de bisschoppen synode beter te luisteren naar de pijn van vrouwen in kerk en samenleving, hun talenten beter te benutten en minder bang te zijn om te vernieuwen. Ze pleiten voor meer gelijkwaardigheid van mannen en vrouwen op alle terreinen binnen de kerk en heel voorzichtig wordt ook bezinning op het kerkelijk ambt en de wijding van vrouwen aan de orde gesteld.

Het strijdbare en het volhardend vertrouwen en geloven van Maria, dat er altijd nieuw toekomst mogelijk is, was en is voor deze vrouwen ook een inspiratiebron, waardoor zij zich aangemoedigd voelden om de strijd voor verandering en vernieuwing in de kerk weer opnieuw aan te gaan. Laten wij ons ook geïnspireerd voelen door het voorbeeld van al die strijdende en volhardende vrouwen in de kerk. Bidden we vandaag bijzonder dat het hun nooit aan geloofskracht zal ontbreken. Amen